

IVN-Roermond e.o.

Instituut voor natuur educatie & duurzaamheid

www.ivnroermond.nl

Het Schrijvertje
23^e jaargang, nummer 2
Lente 2013

IVN - afdeling Roermond e.o.

Secretariaat: p/a Beatrixlaan 18

6051 NA Maasbracht

Website: www.ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl

Bankrekeningnummer: 1358.37.367

Contributie 2012:

€ 13,50 per jaar.

Collectief abonnement op de Natuurgids

€ 14,50 per jaar.

Voorzitter:

Mevr. M.J.H. Straver
Sint Jacobslaan 20
6041 LJ Roermond
Tel.(0475) 318181
marjan.straver@ivnroermond.nl

Secretaris:

Mevr. H. Verhagen
Beatrixlaan 18
6051 NA Maasbracht
Tel. (0475) 46 47 67
riekie.verhagen@ivnroermond.nl

Penningmeester:

Dhr. P. Heijnen
Mortel 31
6088 AH Roggel
Tel. (0475) 492688
piet.heijnen@ivnroermond.nl

Bestuursleden:

Mevr. L. Welters
Boegstraat 13
6051 LD Maasbracht
Tel. (0475) 46 45 04
lilly.welters@ivnroermond.nl

Dhr. R. Snijders
Zandstraat 55
6065 AE Montfort
Tel. (0475) 47 69 09
ruud.snijders@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje:

-Kopij sturen naar:
Postadres:
Dhr. F. Kohl
Stationspark 193
6042 AX Roermond
of naar
hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Het Schrijvertje

Nieuwsbrief van IVN - Roermond e.o.

Inhoud:

Van de voorzitter	Pag.	4
Vacature Redacteur Persberichten IVN-Roermond e.o.	Pag.	5
Een sneeuwwandeling door Isabellagriend	Pag.	6
Wandeling Stadsweide en Asseltse plassen NHGL en IVN	Pag.	9
Plantenwerkgroep IVN Roermond 1987-2012	Pag.	14
Onze nieuwe website is on line	Pag.	15
In memoriam Jo Léger	Pag.	16
Het dierenrijk en het mensdom	Pag.	17
Romantiek en efficiëntie bij de glimworm	Pag.	17
Activiteitenkalender IVN Roermond april-juli 2013	Pag.	20
Excursie Driestruik	Pag.	23
Natuurclub de "Speurneuzen"	Pag.	24
Aanvulling jaarprogramma	Pag.	25
Jaarprogramma 2013 Jeugdcommissie IVN Roermond	Pag.	26
Winnaar groene camera trofee 2012	Pag.	28
De winnaar aan het woord	Pag.	29
Mededelingen van de redactie	Pag.	30
Laakerweerd en omgeving	Pag.	31
Een bescheiden lenteaankondiging	Pag.	34
Jaarverslag 2012 van Natuurclub "De Speurneuzen"	Pag.	36
Werkdagen in de driestruik (maart en april)	Pag.	38

Redactie:

Freek Kohl, Frans Hendriks, Laur Lennards, Frank Heinen.

Opmaak :

Léon Goossens.

Redactieadres : Zie achterzijde omslag

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ondertekende artikelen.

Nummer 91, april. 2013

Van de voorzitter

door Marjan Straver

Bestuurswisseling

Bij de ALV vergadering hebben wij afscheid genomen van Laurent Vanderheijden. Laurent, we zullen je missen!! Gelukkig blijf je actief als webmaster en fotomaster.

Lily Welters en Ruud Snijders zijn tijdens de ALV unaniem benoemd als onze nieuwe bestuursleden. Ik ben er van overtuigd dat wij een goed bestuur hebben, voor mij persoonlijk een fijne groep mensen om mee te mogen samenwerken.

Een blik achteruit

Voor mij ligt het jaarverslag van 2012. Een knap staaltje, mogen we trots op zijn. Dank aan iedereen die hieraan een steentje heeft bij gedragen.

Enkele toppers:

- Aan de activiteiten vanuit het jaarprogramma 2012 hebben maar liefst een dikke 650 mensen deelgenomen.
- Zowel de Plantenwerkgroep als de Vogelwerkgroep zijn maar liefst 25 jaar actief. En hoe! Beiden hadden 10 bijeenkomsten op het programma staan.
- De Plantenwerkgroep heeft een stagiaire begeleid bij zijn maatschappelijke stage.
- Een groep van de KNNV afdeling Zeist was te gast bij de Vogelwerkgroep, daarnaast heeft de Vogelwerkgroep meegedaan aan het door Vogelbescherming Nederland georganiseerde "Eurobird festival 2012".
- BS De Sleye (Heel) heeft veel natuur activiteiten uitgevoerd.
- De Jeugdcommissie is ongeloofelijk actief geweest. Aan de voorbereiding en uitvoering van het jeugdprogramma 2012 hebben minstens 32 IVN'ers mee gewerkt.
- Onze website stond volop in de belangstelling, het aantal bezoekers is bijna verdubbeld!
- Onze redactie staat stevig in de schoenen.
- Het centrale thema van onze Natuurclub De Speurneuzen was "Het wild zwijn". Complimenten voor de fantastische aanpak.
- Een succesvolle deelname aan de Floriade.

Ik ben mij er van bewust dat deze opsomming de lading bij lange na niet dekt. Ik kan u dan ook aanraden om het jaarverslag 2012 eens door te lezen. U zult versteld staan.

Een blik vooruit

De programmacommissie heeft voor 2013 weer een mooi programma opgesteld. De activiteiten, genoemd op de eerste pagina van de folder, zijn al achter de rug hebben. Maar er volgen er nog velen, pak uw kans!

Naast dit programma wordt dit jaar onze Natuurscursus gegeven. Een groep uit Breda heeft zich gemeld voor een excursie. Twee IVN'ers gaan deze excursie op paaszaterdag begeleiden.

De werkgroepen hebben ook voor dit jaar tig activiteiten op het programma staan. De programma's kunt u vinden op onze site www.ivnroermond.nl. Een bezoekje aan de site is zeker de moeite waard, met name omdat de site een nieuw jasje heeft gekregen.

VACATURE REDACTEUR PERSBERICHTEN IVN ROERMOND

door Marjan Straver.

De IVN afdeling Roermond e.o. zoekt per direct een redacteur voor het opstellen en verzenden van persberichten. Middels deze persberichten worden de afdelingsactiviteiten bekend gemaakt aan de lokale en regionale media in Midden-Limburg.

De basisteksten voor ieder persbericht worden aangeleverd door de programma commissie, voorzien van een geschikte foto (150 tot 200 kb). De Redacteur Persberichten redigeert de tekst en verstuurt het persbericht met foto aan de media.

De lijst met email adressen van de lokale en regionale media is ter beschikking. Voor het opstellen van een persbericht van de afdeling Roermond is er een Word-sjabloon, compleet met aanwijzingen voor de opbouw van het persbericht.

Meer informatie of belangstelling voor deze uiterst belangrijke functie binnen het IVN Roermond, kunt u terecht bij:

* Leon de Haas, tel.: 0475 – 350421 (leon.dehaas@ivnroermond.nl)
(PR commissie)

* Marjan Straver, tel.: 0475 – 318181 (marjan.straver@ivnroermond.nl)
(voorzitter)

Een sneeuwwandeling door Isabellagreend

door Leo Koster

Koning Winter heeft ons de laatste tijd flink te pakken. Maar voor 6 doorgewinterde en goed geklede IVN-natuurlijkhebbers is dat geen reden om thuis te blijven. De Roermondse IVN-afdeling organiseert namelijk op zondag 20 januari 2013 een buitenexcursie *Observatie wintervogels Isabellagreend*. Mijn vogelgids zegt over *wintergast*: “vogels, die (niet of hoogst zelden bij ons broedend) regelmatig als soort (niet altijd als individu) in Nederland overwinteren.” Voor 9 uur staan we te Merum nabij de ‘Schoor’ en bij lichte sneeuwval en een gure wind maar ook in de buurt van Herman’s Plaatske, een hardstenen monumentje voorstellende een pomp met opvangbak. Er bovenop zit een (groenten) boertje (Herman) met pet en klompen. Door de sneeuwval en de wind wordt gesproken over “weet je nog dat je vroeger op zolder de stuifsneg moest verwijderen en dat op de ramen van die prachtige ‘bloemen’ zaten”. En dan besef je weer dat we al oude knarren aan het worden zijn. De ‘Schoor’ is een verbouwde schoor die behoorde tot de boerderij van de familie van Herten. John Roemen is onze trouwe gids en die noteert al diverse vogels op de streeplijst voordat we van start gaan. We zakken af en wandelen de eerste weg links in, de Merumbroekweg. Langs deze weg zijn links huizen gebouwd op de steilrand. Achter Ockiyhof ligt een kleine boerderij. In 2011 heeft het Limburgs Landschap deze boerderij met schoor en weiland geërfd, het ligt in de bedoeling om dit pand om te bouwen tot recreatiewoning. Het tegenover liggende land is al voorzien van duurzame afrasteringspalen. In de hier nog prachtige heggen missen we zowel huis- als ringmussen. Vorige keren zagen we hier veel ganzen, zowel grauwe ganzen als kolganzen, nu zijn deze grote ‘grazers’ niet aanwezig. Als de weg een scherpe bocht naar links maakt, ligt links een voormalige witte gesloten hoeve van baksteen; de Douveshof. Deze hofstede in carrévorm bestond al in 1603. In 2000 verliest deze monumentale hoeve haar agrarische bestemming. Door een zeer grote verbouwing, met onder meer een grote kelder onder de schoor van deze hoeve, vond in juni 2003 sloop en wederopbouw plaats. Deze grote verbouwing heeft voor veel tumult gezorgd en ik weet niet of de hoeve nog een Rijksmonument is. We volgen de richtingaanwijzer “Isabellagreend en wandelen langs de langgevelboerderij de St. Joseph-hoeve. De hoeve staat te koop voor €425.000,-. Ze heeft in de Tweede Wereldoorlog veel kogelinslagen te verwerken gekregen, gelet op de ondiepe gaten in de zijgevel. In de Tweede Wereldoorlog is ze ook deels afgebrand en in 1947 herbouwd. Het riool voor deze hoeve is niet aangesloten, opslag ervan vindt plaats in de kelder. We wandelen rechtdoor en komen bij de Maas. De ganzen laten het hier ook afweten, John ziet een enkele kolganzen, er zwemmen enkele futen en meerkoeten en in de Maas en deels op de oever heel veel smienten. Achter een hekwerk zien we een konijn.

Iemand van het Limburgs Landschap opent de gesloten slagboom, ze zal ongetwijfeld kijken hoe het staat met de grote grazers (konikpaarden en galloway's) in de Isabellagreend. Rechts in de wei staan dikbillen te rillen van de kou, het achterwerk van deze koeien kan me echt niet bekoren. Bij een infobord en via een klaphek betreden we het gebied. Rechts de grote en diepe Oolderplas, vooral langs de rand kuif-, tafel-, krak- en

wilde eenden. Knobbelzwanen slobberen ook hier hun kostje bij elkaar, de jonge vogels hebben nog niet het prachtige witte verenkleed. Achter drie grote Canadese populieren verlaten we het doorgaande pad en wandelen we verder via een lager gelegen graspad. In de ongewijde omgeving van deze populieren werden in het verleden o.a. zelfmoordenaars en drenkelingen ter aarde besteld. Oude beversporen langs de rand. In een zwarte els vrij veel sijsjes.

Langs een jonge aanplant staan diverse hazelaars, één wat verder in bloei dan de ander. Deze hazelaar bezit volop groengele katjes, de mannelijke bloemen, deze zijn al vrij ver uitgelopen. En jawel, op heel veel lichtgroene bolletjes zijn de prachtige dieprode stijlen met stempels, de vrouwelijke bloempjes, te zien. Een vrouwtje van de fazant gaat op de vleugels.

Als we weer op het doorlopende pad zijn, vraagt John ons om te toppen van de struiken en boompjes af te zoeken, want mogelijk krijgen we de klapenster in beeld. Dit verhoogde gebied markeert de plek van een voormalige stortplaats en wordt Nijskens Nak, maar ook wel Mosterdgreend genoemd. We zien in een topje wel het vrouwtje van de torenvalk. Richting de Maas staan koniks en gallowayrunderen gezamenlijk de sneeuw en de gure wind te trotseren. We komen bij de zeer bekende kleibult met zijn ongelooflijk vele gaten voor bijen en wespen. Via een grote open vlakte met veel krakend ijs op het pad wandelen we richting Maas. Een snip vliegt zigzaggend op en gaat gelijk weer neer, onze zoektocht levert echter niets meer op. Aan de overkant van de Maas ligt de galgenberg. Een motorschip vaart stroomopwaarts, verder geen verkeer op deze regenrivier. Dat is in de zomermaanden geheel anders. John ziet enkele overvliegende brilduikers. Dan ziet John de klapenster, iedereen krijgt deze schitterende wintergast fraai in beeld. We wandelen om Heerensteerten heen. Langs deze plas verse knaagsporen van de bever. Rikie gaat onderuit, gelukkig houdt ze er niets aan over. Op de plas een zevental nonnetjes met één vrouwtje. Twee grote zilvereigers gaan ergens anders langs deze plas zitten. Het winterkoninkje, echt niet de koning van de winter, vliegt in laag struikgewas. Bij strenge vorst heeft deze vogel het heel erg moeilijk en sneuvelen ze met bosjes. Ongeveer 50 puffers moeten in een andere zwarte els naar voedsel zoeken.

Mijn kijker hangt om mijn nek, maar als ik wil kijken moet ik eerst het oculair vrij maken van sneeuw. John 'schiet' geregeld plaatjes met zijn camera, handschoenen heeft hij niet aan, terwijl ook de streeplijst met blote handen wordt bijgewerkt. Ik ben blij dat ik handschoenen draag. Van de andere kant zagen we haar ook al, nu naderen we haar van achteren. Weer het vrouwtje van de torenvalk, weer in een topje van een struik, nu echter met een muis in de klauwen. Af en toe zie je iets met de wind meevliegen, ik denk aan plukjes haar. Schitterend is de bandering in de gespreide staart van deze goede muisenvanger te zien. Tussen enkele wilgen en in een laagte in het gebied staan besneeuwde gallowayrunderen enigszins beschut. We wandelen nu aan de onderkant van Nijskens Nak. Diverse hazen worden door ons gestoord. We zien nog een vrouwtje van de torenvalk. Koniks staan fraai in gelid opgesteld, allen met de kont tegen de glooiing van Nijskens Nak. Dorre kaardenbollen steken vrij hoog boven de andere vegetatie uit. We genieten van koperwieken, de witte wenkbrauwstreep is hierbij erg opvallend. Via de dijk wandelen we terug. John noteert nog grote zaagbekken. Als we in de buurt van het schietterrein zijn, horen we de 'lach' van de groene specht. Voor ons op een natuurlijke verhoging ligt een restant van de Oude Borgh (1240) in de vorm van een donjon, ernaast ligt de Nieuwe Borg uit de 18^e eeuw. Op de straat is het spiegelglad, weer gaat iemand onderuit, maar gelukkig is er weer niets aan de hand. Rechts een kruisbeeld. We wandelen langs enkele verpauperde panden en komen rond 11.30 uur op de plek waar we gestart zijn. Piet nodigt ons uit om bij de 'Schuur' iets te drinken. Op de streeplijst zijn 45 vakjes aangevinkt. Ondanks de kou en gure wind hebben we, als wintergast, genoten van een winters landschap en van diverse wintervogels zoals; smient, grote zaagbek, brilduiker, nonnetje en klapexster. Ik ga koffie drinken bij John Hannen.

Wandeling Stadsweide en Asseltse plassen NHGL en IVN

door Maria Buurman-Beelen.

Zaterdag 26 januari 2013 met als gids Math de Ponti

Bij de start van deze winterwandeling geeft de thermometer 5 graden onder nul aan, maar door een flets zonnetje, amper wind en met een schitterend sneeuwlandschap is het een feest om te gaan wandelen. Met zijn allen (35) verzamelen we ons rond het infobord ter hoogte van Mijnheerkens bij de Stadsweide. Math geeft meteen de toon aan door een lied aan te heffen wat gezongen werd of wordt bij aanvang van carnaval. Het gaat over de Stadsweide.

Wétste nog wie sjoon 't waas aan Meneerkens in 't graas.

't Waas eine sjone droum, dao, bieje dae dieke beukeboom...

Wétste nog wie sjoon 't waas aan Meneerkens in 't graas.

't Waas eine sjone tied, maar dae zeen veer kwiet.

We zijn overtuigd van zijn stemgeluid en de sfeer is meteen gezellig. We hebben een hele wandeling voor de boeg dus tussendoor wordt er flink doorgestapt. Het is opletten voor gladde stukken en oneffenheden.

We lopen ter hoogte van de Willem Alexan-

der haven richting Maas. De haven is geopend op 16 juni 1967 door toen nog prinses Beatrix en Prins Claus. Op 3 juni 1967 is het eerste schip er binnen gevaren geladen met 450 ton cellulose voor de papierfabriek. Als je omkijkt zie je duidelijk dat we naar een lager terras lopen. Bij hoog water zouden we deze wandeling niet hebben kunnen doen. In de stadsweide staan veel Canadapopulieren en in warmere tijden dan nu grazen er met name rood en zwart bonte Nederlandse koeien. Er ligt echter een ontwikkelingsplan klaar voor herinrichting. De loop van de Oude Roer dat nu meer een beekje is, wordt aangesloten op de Maas en de Canadapopulieren moeten plaats maken voor Zwarte populieren

Canadapopulieren leveren door hun massa blad veel stikstof aan de bodem en daarnaast is dit gebied ook lang bemest geweest met o.a. stikstof. Hier groeit dan ook weelderig brandnetel en grote berenklaauw. In de toekomst komt er een totaal andere vegetatie door aanvoer van continu (Maas)water. Er komen Galloway runderen en Konikpaarden voor begrazing en de zwarte populieren die er komen horen hier thuis. Ze kunnen er goed tegen als ze bij hoog water “natte voeten” krijgen.

Er is even discussie over de aanpak. Het “totaalpakket” kan veel eenvoudiger (en goedkoper) met het zelfde resultaat volgens sommige in ons gezelschap. Richting stad kijkend zien we de mooi in het beeld passende Natalini toren, natuurlijk de Kathedraal en ervoor, aan de overzijde van het water, de industrie. Roermond ziet er ook van deze kant gezien indrukwekkend uit.

Langs de Maas lopend kunnen we het drukke leven op het water aanschouwen. Hele families zijn er gezellig bezig: bergeenden die een konijnenhol als huis (nest) hebben, prachtige sierlijke zwarte zwaan met zijn mooi rode snavel, witte zwanen, blauwe en zilverreiger, kuifeenden, wilde eenden, nijlganzen, grauwe ganzen, fuut, watersnip en waterhoentjes.

Een kleine eend wordt door de deskundige onder ons gescout als nonnetje...later als de verrekijker goed is gebruikt is het een brilduiker. De aalscholvers laten hun vleugels drogen aan de kant. Dat is genieten.

Vele kaardenbollen stelen de show met hun fier rechtop staande donkere stekelige bollen. De Kaardenbol dankt overigens haar naam aan een oud gebruik waarbij de stekelige zaaddoos gebruikt werd om wol te kaarden. Dit is kammen en zodoende te ontdoen van klitten en vuil.

De stuw van Roermond komt in beeld. Die is in de jaren twintig van de vorige eeuw aangelegd en stuwt het Maaswater 2,5 meter op. Er is een “Romeinse” weg aangelegd tijdens de bouw van de stuw voor bevoorrading van materiaal. De kasseien zijn zichtbaar uitgesleten door karrensporen. Dat kunnen we nu niet echt zien door de sneeuw evenals het deel tussen de stenen en het talud. Doordat hier geen bemesting heeft plaatsgevonden in het verleden is hier een grote variatie aan planten te zien in lente en zomer zoals Wilde Marjolein, Beemdkroon en Rapunzelklokje.

Al struinend komen we langs de Maasnielderbeek. We lopen er een stuk langs en aan de andere kant van de beek terug. In de toekomst worden bij de monding van de Maas stepping-stones in de beek gelegd zodat je daar naar de overzijde kan. Math verwoordt dit zo: stepping-stones zijn om steeds een stap te overbruggen om de overkant te bereiken. De herindeling moet ervoor zorgen dat zaden van planten zich ook verplaatsen over een “stap” die te overbruggen is. Stap voor stap verspreiding! Mooi gevonden.

Er wordt even gesproken over de waterzuivering die hier is, die loost o.a. in de Maasnielderbeek. Deze afvoer is in het verleden verlegd naar de andere kant van de weg omdat de buis net buiten het gebied van het eigen waterschap lag. Dat zou dan te kostbaar zijn omdat er fors betaald zou moeten worden door het Waterschap aan Rijkswaterstaat.

De ene overheid zou dan aan de andere overheid moeten betalen afhankelijk van de locatie van de afvoer!

De Asseltse plassen waar we komen liggen in het stroomgebied van de Maas, tussen Roermond en Swalmen. Het is een gebied waar jarenlang grindwinning heeft plaatsgevonden en nu een schitterend nieuw natuurgebied is geworden. Er is een complex van plassen, kleine (schier)eilandjes (=ohe), rietranden en ruige begroeiing langs de oevers. Verder struinend zien we duidelijk de vraatsporen van de bevers, verschillende bomen hebben letterlijk het loodje gelegd. Er zijn in Nederland rond de 650 bevers waarvan er zo'n 150 in Limburg zijn. Ze gedijen hier dus wel erg goed!

Aan land komen vele zwarte molshopen omhoog tussen de witte sneeuw. De Latijnse naam voor mol is Talpa, Wij struikelen dus over Talpa hopen. Wie kent de naam niet van de media...van John de Mol!! Zou John de Mol ook over Talpa gestruikeld zijn?

Direct aan de waterkant van het ven "de Stille" zien we schitterende ijssculpturen. Water dat bevriest aan een simpel stengeltje en steeds meer water wat eraan vriest, geeft de mooiste figuren. De fotografen onder ons liggen bijna op hun knieën in de sneeuw om het vast te leggen op de gevoelige plaat. In dit ven komt ook kwelwater terecht, hier groeit bij voorbeeld veel bosbies wat goed gedijt in dat water. (Nu natuurlijk niet te zien).

Advocatenkantoor *Exaten*

Persoonlijk

Professioneel

Juridisch advies, begeleiding en bemiddeling (mediation) voor particulieren en ondernemers. Onze aandachtsgebieden zijn onder meer: arbeidsrecht, bouwrecht, hipisch recht, contracten- en consumentenrecht en begeleiding van ondernemers.

Voor het maken van een afspraak kunt U ons bellen: 0475-453957

mr. Rob Bruls
mr. Katja Bouwens

Rijksweg 4 6095 NB Baexem

www.advocatenkantoorexaten.nl

Dit kwelwater komt van de hoger gelegen terrassen en kan honderden jaren in de bodem aanwezig zijn voordat het ergens naar buiten treedt. Kwelwater bevat veel mineralen vooral kalk en ijzer, bovendien is het water warmer en het stroomt, waardoor dit water aanzienlijk minder snel bevroest en er specifieke plantensoorten groeien. Plots wordt mijn blik gevangen door struiken met rode stengels die opvallen in het witte landschap. Die zijn van de rode kornoelje en hebben ook in de winter dus een grote sierwaarde, ze strelen menig oog. Lopend door de sfeervolle abelen laan gaan we richting Asselt waar we pauzeren bij café restaurant “De Boei”. De kop erwtensoep was erg welkom en we laten ons dat goed smaken. Met gevulde maag gaan we weer op pad. Bij het kleine cultuur historisch museumpje in Asselt zien we de blauwwitte luiken. Dit gebouw hoort bij het landgoed van de gravin van kasteel Hillenraedt te Boukoul. Deze kleuren worden nog gebruikt voor alle onroerende zaken die tot deze waterburcht behoren. Het museum was vroeger koetshuis en bakhuis. Op de gevel van dit pand is een schildering van een grijs/blauwe ezel. Hoe zit dat? We kregen meteen het antwoord; dit was vroeger het teken van publieke afstraffing en gebeurde “wanneer man en/of vrouw zich moreel misdragen hadden”, bijv. veelvuldige ruzie en huiselijk geweld. Het “aezel aandrieven” gold als de grootste schande die men kon overkomen. Door aan de verf karresmeer, teer en roet, toe te voegen kon dit schandteken onuitwisbaar worden aangebracht. Michiel stuurde ons een gedichtje hierover wat is voorgedragen op zondag 28 januari 1931

*Heeft iemand iets ergs bedreven
Werd hem de ezel aangedreven
en onder ketelmuziek en groot rumoer
ene ezel geschilderd op de moer
Wo he et weg, det vreselijk teken koes
met vegen nicks bereiken
det biel werdt den aangepakt
en stein den oet de moer gehakt.*

Vervolgens staan we stil bij het Romaans kerkje van Asselt uit de 11^e eeuw, in de omgeving beter bekend als het Rozenkerkje. Math verteld dat hier vroeger een pastoor was die ook huwelijken sloot als de vrouw al zwanger was. In de meeste kerken kon je dan niet meer trouwen. Dus als je hoort dat vroeger iemand trouwde in het Rozenkerkje wist je wel hoe laat het was...Het kerkje is overigens voor een gedeelte gebouwd met stenen uit de regio zoals maaskeien die aan de oever lagen en op het land. De boeren die hun land bewerkten waren die stenen natuurlijk liever kwijt dan rijk. Zware grond (klei) voor bakstenen werd ook gebruikt en zelfs oude Romeinse bewerkte tegels/stenen en oude mortel zijn zichtbaar. Een mooi geheel die de vroegere tijd uit- en meedraagt. De route terug loopt door de Vuilbeemden. Zoals vele benamingen is die naam

waarschijnlijk te herleiden naar de betekenis dat het gebied vroeger had. Er was veengrond, dat geeft donkere aarde en ook "vuil" zwart water! "Bemd" is van "beemd" en betekent nat gebied. Het is nu een natuurgebiedje tussen Leeuwen en Asselt en het ligt in een oude Maasmeander. Nu kunnen we daar lopen omdat de grond bevroren is.

Het is wel uitkijken want er zijn veel paardensporen zodat je gemakkelijk je enkels kan verzwikken.

Het is een moerassig gebied dat vaak minder toegankelijk is. Bij hoog water overstroomd het regelmatig. Uit de steilrand erlangs sijpelt ook kwelwater waardoor hier een bijzonder gevarieerde natuur aanwezig is. Absoluut terugkomen dus als de natuur tot groei en bloei komt. In de steil randen, die op sommige plaatsen meer dan 5 meter hoog zijn, zitten dassenburchten. Het lijkt wel één grote burcht langs het hele gebied. We gaan kijken bij een vers gebruikte in/uitgang. Er liggen keutels voor de ingang, dat is niet wat je bij een dassenburcht verwacht. Die hebben latrines waar ze hun behoefte in doen om hun huis niet te bevuilden. Zou dit hol geannexeerd zijn door een vos? De dassenburcht is voor een groot deel niet goed doordringbaar door groei van Sleedoorn, meidoorn en ander stekelig struikgewas.

Math zet er stevig de pas in zodat we lekker warm gelopen, aan de andere kant van de stadswaai langs een oude roerarm terugkomen waar we even stilstaan bij een oude populier. De meeste populieren zijn gepland na de 2^e wereldoorlog maar deze is veel dikker. Discussie hoe oud hij is! Als je er voor gaat staan en naar boven kijkt langs de schors lijken het wel stroomdalen van oude rivieren vertelt Math. We kijken met onze fantasie en zijn het met hem eens. Hij brengt zijn enthousiasme over deze gebieden over. Wijst om zich heen en geeft aan hoe dit gebied er in andere tijden van het jaar uitziet; dan een geel tapijt van speenkruid, of een jasje van witte vogelmelk, dan de lila pinksterbloem en dan weer vele scherpe boterbloemen en witte schermbloemen. We gaan absoluut eens terug naar dit voor ons vrij onbekende gebied met al zijn verrassingen.

Rene bedankt Math namens ons allen voor zijn energieke wandeling en een ieder gaat om 15.00 uur moe maar zeer voldaan naar huis. Het was een prachtige (dag)wandeling.

Plantenwerkgroep IVN Roermond 1987-2012

door Harrie Senden

De plantenwerkgroep bestaat 25 jaar. Bèr v.d. Schoor nam in 1978 het besluit om de plantenwerkgroep op te richten. In die tijd waren John Hannen, Leo Koster, Kees Bleker, Herman Hecker en Cor Houben de trekkers van het eerste uur. Zij kwamen om de 3 weken bij elkaar om in een natuurgebied te genieten van planten, bomen en struiken en er samen een gezellige bijeenkomst van te maken.

Thans zijn het de coördinatoren Paul Bergs, Hermien Hendrikx en ondergetekende. De doelstelling van de werkgroep is nog steeds om op een gezellige manier onze kennis van de flora met elkaar te vergroten en te genieten van de mooie natuur in onze omgeving. Hiertoe komen we één maal per maand bij elkaar. In de zomermaanden is dit op vrijdagavond en in de wintermaanden op zaterdagmorgen. December, januari en februari komen we bij elkaar in het NME-Centrum in Haelen om meegebrachte takken van respectievelijk, coniferen en naaldhout, takken van loofhout en mossen te bestuderen en te determineren. In de andere maanden trekken we naar buiten om natuurgebieden te bezoeken en te inventariseren op voorkomende flora. Tijdens deze bijeenkomsten staan plezier en gezelligheid voorop. De deskundigheid van de deelnemers varieert hierbij. Wij hebben leden die al vanaf de oprichting actief zijn en veel kennis bezitten, maar ook mensen die alleen basiskennis hebben. Dit is echter geen bezwaar want het uitgangspunt van onze werkgroep is, dat we van elkaar kunnen leren. Wij vormen samen de Plantenwerkgroep en elk lid is waardevol. Samen kunnen we veel, samen weten we veel.

In maart trekken we naar buiten om mossen op naam te brengen. April is de maand van de voorjaarsflora. Daarna volgen flora van berm, uiterwaarden enz. In oktober zijn de paddenstoelen aan de beurt en in november bezoeken we altijd een park. De laatste jaren hebben we een bijzonder gebied op het programma staan, het Sarsven in Nederweert-Eind, dat een aantal jaren geleden door Het Limburgs Landschap is teruggebracht in de oude staat. Hier volgen we de ontwikkelingen. In het bijzonder de planten van het oeverkruidverbond. Dit doen we samen met enkele leden van IVN Weert, ook inventariseren we op verzoek van Staatsbosbeheer diverse gebiedjes.

Dit jaar meldde zich Yannick Maessen van opleiding Niké om Maatschappelijke stage bij ons te vervullen. Paul heeft hem de grondbeginselen bijgebracht om een overzicht te krijgen in het determineren.

Iemand die interesse heeft in flora en eens met ons mee wil gaan op onze werkochtenden of –avonden is van harte welkom. De data en locaties staan op de site van IVN Roermond.

Er wordt gecarpoold vanaf de parkeerplaats voor Kasteeltje Hattem aan de Maatrichterweg. Voor meer informatie kunt U terecht bij Paul Berghs (tel: 0475-330643) Hermien Hendriks (0475-594340) en Harry Senden (0475-491987).

ONZE NIEUWE WEBSITE IS ONLINE

door Marjan Straver namens de webmasters.

Onze nieuwe website is gelanceerd. Veel dank aan en bewondering voor de toverkunsten van onze webmasters (Laurent, Laur en Astrid). Alle algemene informatie staat er op en natuurlijk ook De Groene Camera.

Uiteraard dient onze site actueel te blijven. Vandaar het vriendelijke edoch dringend verzoek van onze webmasters hen tijdig te voorzien van:

- nadere informatie over komende activiteiten
- verslagen van activiteiten, inclusief een foto (anders kan het verslag om technische redenen niet geplaatst worden)
- af en toe extra aankondigingen voor op de homepage
- en natuurlijk niet vergeten om foto's voor de Groene Camera Trofee 2013 op te sturen

Verslagen, persberichten, nieuwsberichten en extra aankondigingen kunnen verstuurd worden naar: webmaster@ivnroermond.nl

Foto's voor de Groene Camera Trofee kun je verzenden naar: fotomaster@ivnroermond.nl

IN MEMORIAM JO LÉGER

door Freek Kohl

Op 7 februari jl. is Jo Léger op 74 jarige leeftijd overleden.

Jo leed al geruime tijd aan een vreselijke ziekte en heeft met al zijn optimisme, vechtlust en doorzettingsvermogen, de ongelijke strijd verloren.

Ondanks de zware en ingrijpende medische ingrepen die hij moest ondergaan, vond hij steeds weer de kracht om er bovenop te komen. en geloofde hij in zijn kracht wist hij steeds weer het leven te hervatten.

Het was iedere keer weer een feest hem te ontmoeten en ook zijn redactionele bijdragen aan het Schrijvertje heeft hij niet onderbroken en blijf hij ons trouw insturen.

We zullen zijn persoon maar ook zijn interessante en vaak humoristische artikeltjes missen.

Wij wensen zijn naasten alle kracht toe om het leven weer op te pakken.

Vandaag 12 februari hebben wij, terwijl heel Limburg ondergedompeld was, in het feestgedruis van de 'Vasteloavond' definitief afscheid van hem moeten nemen. Wij bewaren dierbare herinneringen aan hem.

Jo, bedankt voor alles!

Namens de redactie

LAAT STIJL IN ACTIE KOMEN

TEST NU DE VOLVO V60.

DE NIEUWE VOLVO V60. NU IN ONZE SHOWROOM.
KLIK OP WWW.VOLVOCARS.NL VOOR MEER INFORMATIE.

VOLVO Rutten

AUTOBEDRIJF RUTTEN ROERMOND BV
Jacob Romenweg 5, 6042 EZ Roermond 0475-340789
info@roermond@autobedrijfrutten.nl WWW.AUTOBEDRIJFRUTTEN.NL
Autobedrijf Rutten is ook gevestigd in Venlo, Boxmeer en Weert

Volvo V60 s.d. 4.30.835 - incl. btw. excl. kosten rijbewijs, overnamekosten, verzekering, aflevering. Leasen v.a. € 999,- p.m. excl. btw en brandstof, v.b.v. Full Operational Lease, 80 - min. 20.000 km p.j., Volvo Car Lease: 0345-48 87 60 (aanroepen).
Vrijstelling btw-toeslagen.

Gem. Verbruik: 4,5 - 10,2 l/100 km (22,2 - 9,8 km/l), gem. CO₂-uitstoot resp. 119 - 237 g/km.

Volvo for life

Het dierenrijk en het mensdom

door Jos Littmann.

Wanneer we deze titel lezen kun je je afvragen wat kunnen we hiermee. Het mensdom, daar bedoelen we de gezamenlijke mensen mee. Met het dierenrijk bedoelen we alle dieren die er bestaan. Zo staat het in de Dikke van Dale vermeld.

We kunnen dit ook vertalen als: zijn wij als mensen dom en zijn de dieren rijk? Als mens gebruiken wij de dieren. Niet alleen als voedsel maar ook in onze uitdrukkingen en voor ons plezier. Zij geven ons ook de grondstoffen voor kleding, schoenen enz.

In positieve zin; zo slim als een vos, zo wijs als een uil, enz.

In negatieve zin; zo stom als een varken, zo lui als een ezel.

Van dieren kunnen we nog heel veel leren. Denk hierbij aan het gedrag. In deze maatschappij van consumeren is het de normaalste gang van zaken dat we kopen, kopen en kopen. Dieren nemen en gebruiken alleen dat wat ze nodig hebben, zij hebben geen diepvries of kleerkast. Zij doen het met wat ze hebben. Wij als mensen hoeven natuurlijk niet zo extreem te leven. Maar meer rekening houden met duurzaamheid zal ons naar de toekomst geen schade doen.

Het IVN Roermond heeft het afgelopen jaar weer getracht een bijdrage te leveren om natuur, milieu en duurzaamheid dichterbij de mensen te brengen. De wandelwerkgroep heeft ons dichterbij natuur beleven gebracht. De vogelwerkgroep doet haar best om onze gevleugelde vrienden te helpen. Het cursus-team wil kennis en inzicht overdragen aan geïnteresseerden.

Laten we als mensdom genieten van het dierenrijk.

Romantiek en efficiëntie bij de glimworm

door Cor Vossen

Het zal zo een dertig jaar geleden zijn, dat ik met mijn vrouw zaliger op een mooie schemerige zomeravond wandelde op het Spik richting Asenray en dat we daar in een oud grasveld bij een beek een sprookjesachtig tafereel meemaakten van tientallen bleekgroene lichtjes, die als we ze naderden uitgingen en later weer aangingen. Zoiets heb ik later niet meer meegemaakt. Het waren glimwormpjes. Ik weet niet of iemand nu nog weet of dat nog ergens te zien is. Als dat mocht zijn, dan zou een wandeling op een geschikte zomeravond vanuit het IVN een heel mooie natuurervaring teweeg kunnen brengen.

Wat wij die avond zagen waren de wijfjes van de glimworm(*lampyris noctuola*). De glimwormen en de vuurvliegjes stammen allebei uit de familie glimwormen(*lampiridae*). Op het internet wordt het vuurvliegje de kleine glimworm (*Lampyris splendidula*) genoemd. Daar hou ik het dan ook maar bij. Maar in ieder geval is duidelijk dat het geen wormen of vliegen zijn, waar het hier om gaat, maar om kevertjes. De mannetjes hebben duidelijk dekschildjes en hun ontwikkelingsfasen zijn ook die van een kever. Ook hebben ze allebei het zeer merkwaardige vermogen van bioluminescentie. Dat wil zeggen, dat ze zonder hulpmiddelen van buiten af, maar louter en alleen vanuit hun eigen lichaam in staat zijn om licht te ontsteken, waarbij zowel romantiek als efficiëntie een rol spelen.

Voordat ik daar verder op in ga, wil ik eerst iets over hun levenscyclus zeggen. Die zou in totaal wel drie jaar kunnen bedragen van eitje tot volwassen exemplaar, maar de eindfase bedraagt maar een paar weken. Het overgrote deel van hun leven brengen ze door als larve, waarbij ze net als de sprinkhanen wel zo een acht keer in hun groei de huid kunnen afwerpen. De mannetjes zullen meer dan de vrouwtjes duidelijker anders worden, want die zullen tenslotte alleen kunnen vliegen en dekschildjes krijgen. De volwassen exemplaren zullen die enkele zomerweken, dat ze bestaan, niet meer eten. In die tijd vindt de voortplanting plaats. Tenslotte zullen ze de hongerdood sterven. De larven, die van een halve tot een hele centimeter groeien, eten vooral slakken. Ze volgen die via hun slijmerig spoor en kunnen de slakjes een vloeistof inspuiten, die verlamt en verteert, zodat tenslotte een soort soepje overblijft om op te slurpen. Hun vijanden zijn egels en padden, die ook de nacht als werktijd aanhouden. De mannetjes ontwikkelen bij hun achterlijf de lichtgevendende organen, maar die zijn veel kleiner dan die van de vrouwtjes. Het schijnt, dat de larven ze vooral gebruiken als afschrikking van vijanden. Maar wat opvalt is, dat de mannetjes veel grotere ogen ontwikkelen dan de vrouwtjes(die ze later bij hun avances naar de vrouwtjes nodig zullen hebben.(Er is een verhaal dat een laat 19^e eeuwse fotograaf door een glimwormoog als lens te gebruiken herkenbare foto's heeft kunnen maken). Tenslotte breekt de zomer aan, waarin binnen ongeveer 8 weken de volwassen exemplaren het spel van paring en baring (eitjes leggen) kunnen aanvangen. Overdag zijn ze nog verstopt geweest in spleetjes en kiertjes, maar in de schemering kruipen de vrouwtjes ergens tegen een grote grashalm of uitstekend blad en beginnen dan hangende met hun onderlijf naar buiten lichtsignalen uit te zenden in een bepaald ritme van in en uitgaan, want zij kunnen niet vliegen en moeten afwachten op hun geliefden, of ze wel of niet zullen komen. De mannetjes kunnen in gunstige omstandigheden de signalen zien, maar zenden zelf ook signalen uit(Hier ben ik).Ze vliegen dan naar de vrouwtjes toe om te kunnen paren. In gunstige omstandigheden kunnen wij mensen de bleekgroene lichtjes al op 100 meter afstand zien. Als we korter bij komen doven ze om later opnieuw aan te gaan. Over de hele wereld verspreid zijn er honderden soorten glimwormpjes en iedere soort schijnt volgens onderzoeksbiologen hun eigen code te hebben.

Dit ongelooflijk romantisch liefdesspel is gebaseerd op de zeer effectieve manier van lichtproductie in hun bioluminescentie. Het gaat hier namelijk om een licht zonder warmte.

(Wat het misschien wel weer minder romantisch maakt?) Het lichtgevend orgaan aan de onderkant van het achterlijf ontstaat doordat in een doorschijnend huidgedeelte de brandbare stof luciferine is verborgen, die tijdens de lichtsignalen zeer langzaam op brandt.

Daaronder zit dan nog een reflecterend laagje wat er voor zorgt, dat het licht niet de verkeerde kant op schijnt namelijk naar binnen, maar dat ook het licht nog versterkt. Verbranden is een reactie van een brandbare stof met zuurstof waarbij in de vrije natuur grote warmte en vuur ontstaat. Bij levende wezens wordt het interne verbrandingsproces in het lichaam geregeld door enzymen. Bij onze ademhaling ademen we zuurstof in, wat onder invloed van enzymen wordt afgebroken (verbrand) tot water en koolzuurgas en de energie die daarbij vrijkomt wordt omgezet in warmte en bewegingsenergie. Bij insecten stroomt de zuurstof rechtstreeks via buisjes naar de luciferine en dan zorgen de enzymen dat het verbrandingsproces de luciferine omzet (verbrandt, oxideert) in de stof oxyluciferine. Die kan dan later weer worden omgezet in luciferine, zodat het proces zich kan blijven herhalen. Belangrijk is dat bij deze langzame verbranding warmte ontstaat als bijproduct.

Nu blijkt dat deze manier van lichtproductie de meest effectieve manier is. Weliswaar is de helderheid van het geproduceerde licht zeer minimaal. Omdat onze ogen het meest gevoelig zijn voor die kleur van het gloeiwormpjeslicht kunnen we het nog zien, maar het effect van de productie is maximaal. De ouderwetse gloeilamp heeft maar 3% lichteffect, maar 97% gaat verloren aan nutteloze warmte. De efficiëntie van de amoereuze bioluminescentie bedraagt echter 90% netto licht, zodat we kunnen zeggen dat het de meest efficiënte romantiek is die we kennen. Waarom de populatie glimwormen in Nederland zo achteruit is gegaan is mij niet bekend. Misschien zal de achteruitgang van de juiste biotoop een rol spelen. Ik denk aan vochtige oude graslanden, waar ook veel slakjes voor komen, als voedsel voor de glimworm larven. Omdat de padden en egels, de vijanden van de glimworm, toch ook sterk verminderd zijn, kan het aan hun niet liggen. Zou de lichtvervuiling een rol kunnen spelen? Men denkt dat de vliegende mannetjes in de opwinding van de zoektocht naar de vrouwtjes wel eens de verlokking van onze moderne steden en dorpen zouden hebben kunnen opgezocht omdat ze daar een verlichting aantreffen, die ze bij de vrouwtjes niet vonden?

Ze zouden dan zo lang tevergeefs gevlogen hebben totdat ze er dood bij neer vielen? In dat geval zou de soort uitsterven terwijl de vrouwtjes als oude vrijsters tenslotte er ook na lang tevergeefs wachten en schijnen verdwenen zouden zijn?

Geraadpleegde Litteratuur: Spectrum Dierenencyclopedie 1972 Spectrum Utrecht

Vertaling van Purnell's Encyclopedia of animal life Burton and Burton

Activiteitenkalender IVN Roermond april - juli 2013

Het jaarprogramma algemeen

Maandag 1 april

Excursie 'Voorjaarspracht in het Hellingbos' Elsloo

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Kasteel Elsloo, Maasberg 1, 6181 GV Elsloo

Gids: Harrie Hermens

Maandag 22 april en maandag 13 mei

Mierencursus theorieles, door Marlène Heunen

Aanvang: 19.30 uur

Plaats: Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, 6081 NP Haelen

Inschrijving vooraf verplicht bij contactpersoon *

Donderdag 9 mei

Wandeling van Bosrijk naar Venhof v.v.

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Landhotel Bosrijk, Maalbroek 102, 6042 KN Roermond

Gids: Leo koster

Zaterdag 18 mei

Mierencursus, buitenles

Zondag 26 mei

Jeugdtocht: 'Babies in de natuur', Stadsweide Roermond

Aanvang: 14.00 uur

Startpunt: Café Mijnheerkens, Mijnheerkens 1, 6041 AT Roermond

Gids: Elly Hawinkels

Zondag 9 juni

Excursie 'Het water achterna', Leudal

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Café Restaurant De Busjop

Busschopsweg 9, 6093 AA Heythuysen

Gidsen: Hermien Hendrikx, Lei Verschueren

Zondag 23 juni
Familedoedag 'Knoddelen in de natuur'
Aanvang: 14.00 uur
Plaats: Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, 6081 NP Haelen
Contact: Elly Hawinkels

Zondag 21 juli

Excursie Driestruik/Breidberg
Aanvang: 9.30 uur
Startpunt: De Oetspanning de Meulenberg
Prins Bernhardmolen
Waterschei 71-73
6061 ES Melick
Gidsen: Anja van Halbeek, Wilma Strik

Een toelichting op de activiteiten uit het algemene jaarprogramma kun je vinden op de website.

*) contactpersoon jaarprogramma: René Horsten re-ne.horsten@jvnroermond.nl

Vogelwerkgroep (info John Roemen tel. 0475-483688 of Jan Boeren tel. 0475-402524)

Zondag 7 april 2013

Groote Peel
7.30 uur P-plaats hockeyvelden bij rotonde Burg.Geuljanslaan/
Bissch.Lindanussingel Roermond.
8.00 uur Parkeerplaats Bezoekerscentrum Mijl op Zeven Ospel/Nederweert
(Moostdijk).

Zondag 5 mei 2013.

Stevolplas Ohé en Laak
7.00 uur P-plaats Hompesche Molen Ohé en Laak (Molendijk).

Zondag 2 juni 2013

De Doort te Echt
7.00 uur Parkeerplaats Doorderweg in de Doort (weg Echt – Dieteren).

Plantenwerkgroep (info Paul Bergs 0475-330643; Harry Senden 0475-491987 en Hermine Hendrikx 0475-594340)

Zaterdag 20 april

Kasteelpark Elsloo

9.00 uur carpoolplaats* (alleen hier)

Kan uitlopen in verband met reistijd

Vrijdag 17 mei

De Doort, Echt

19.00 uur carpoolplaats*

19.15 uur, parkeerplaats Doorderweg Echt

Vrijdag 21 juni

Waterbloem Heibloem

19.00 uur carpoolplaats*

19.15 uur kerk van Roggel, Markt 1, 6088 BP Roggel

Vrijdag 19 juli

Sarsven (monitoring), Nederweert-eind

19.00 uur, carpoolplaats*

19.15 uur, P-plaats "De Houtsberg"

Banendijk Nederweert- Eind

Let op: * Carpoolplaats:

Voor de plantenwerkgroep is de carpoolplaats de parkeerplaats van Kasteeltje Hattem, Maastrichterweg 31, 6041 NZ Roermond.

Er wordt getracht om met zo weinig mogelijk auto's naar de excursieplaats te rijden.

Natuurclub De Speurneuzen (info Henk Smit 0475-581782)

Zaterdag 13 april, 11 mei en 8 juni

Aanvang 14.00 uur

Plaats: Bezoekerscentrum De Meinweg, Herkenbosch

Excursie Driestruik

Zondag 21 juli 2013

Aanvang: 9.30 uur

Startpunt: de Oetsjpanning de Meulenberg,
Bij de Prins Bernharmolen,
Waterschei 71-73, 6061 ES Melick

De route is niet geschikt voor rolstoelgebruikers

Gidsen: Anja van Halbeek en Wilma Strik

De Driestruik is een klein maar mooi bos- en heidegebied in het zuidoosten van het buitengebied van Roermond. Het heeft deel uitgemaakt van de uitgestrekte Melickerheide en do or een natuurherstelplan is het een bijzonder leefgebied geworden.

Er zijn veel pioniersplanten van open zand te vinden.

Ook bijzondere dieren zoals de Blauwvleugelsprinkhaan en de Zandhagedis komen in dit gebied voor.

In de poelen bevinden zich onder andere de Rugstreeppad en de Knoflookpad. Het gebied wordt begraasd door de Rode geuzen en Salers.

De wandeling duurt ongeveer 2,5 uur waarna we nog in de Oetsjpanning de Meulenberg koffie of thee kunnen drinken.

Zandhagedis

Natuur-club de Speurneuzen in 2013 !

Ook in **2013** komen wij weer bij elkaar op de 2^e zaterdag van de maand, 's middags van 2 tot 4 uur.

Het adres is “**Bosbrasserie IJgenweis**”,

(bij bezoekerscentrum “de Meinweg”),

Meinweg 2, 6075NA Herkenbosch,

tel. 0475-745000.

De zelfde plaats als de vorige jaren !

Wij zien jullie graag komen op de hieronder genoemde zaterdagen !

16 februari

09 maart

13 april

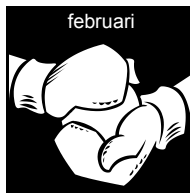
11 mei

08 juni

14 september

12 oktober

09 november

Noteer het goed op de kalender en/of in de agenda.

Wanneer je met de regiotaxi komt dan graag de terugrit om 15 minuten over 4 reserveren. Je kunt dan zeker tot 4 uur blijven.

Afmelden : 0475-581782 of 06-15410425 bij Henk Smit.

Tot onze spijt is onderstaande toelichting op het algemeen jaar-programma abusievelijk niet gepubliceerd in het 1e nummer van dit jaar.

Deze toelichting bevat echter belangrijke informatie, zodat wij in overleg met de programmacommissie besloten hebben, het als-nog ingekort te plaatsen.

Onze excuses voor de vertraging!

De Redactie

Jaarprogramma 2013

Door René Horsten

IVN Roermond organiseert in de periode maart-juni een natuurscursus voor beginners.

Deze cursus is met name bedoeld voor mensen (leden en niet-leden), die nog weinig of niets afweten van de natuur, maar daar wel in geïnteresseerd zijn.

2 korte cursussen; mieren en geologie

In lijn met voorgaande jaren organiseren we weer 2 korte cursussen; in het voorjaar verdiepen ons in een ander insect en dat is dit keer de mier.

Daarnaast geven we in het najaar een korte cursus geologie. Geologie is natuurlijk een zeer breed onderwerp; we beperken ons nu tot de geologie van de Maas.

Voor beide cursussen hebben we prima inleiders kunnen vinden.

De cursussen zullen bestaan uit 2 theorielessen en 1 buitenles; er kunnen maximaal 30 mensen aan deelnemen.

Voor de cursussen kan men zich opgeven bij René Horsten
rene.horsten@ivnroermond.nl.

Het cursusgeld bedraagt € 10 voor leden en € 15 voor niet-leden.

Raadpleeg voor nadere informatie de website www.ivnroermond.nl.

Namens de programmacommissie.

Jaarprogramma 2013 jeugd commissie IVN Roermond

1. Nationale Boomfeestdag

Datum: 20 maart

Coördinator: Piet Brouns

Deelnemende school:

2. Waterweken basisonderwijs Roermond

Datum: voorjaar 2013

Coördinator: Elly

Activiteit(en): Werken in het Water met Watch

3. Watch

Datum:

Coördinator:

Deelnemende school: De Stapsteen, Herten, BS Ankertje / Kompas

Contactpersonen: respectievelijk A. v.d. Spek en M. Boonen

PARTY HOEVE DE GEER

Partyhoeve De Geer is een familiebedrijf gelegen aan het lateraal kanaal te Horn. Wij verzorgen al meer dan 15 jaar uw huwelijksfeest, bedrijfsfeest en themafeest tot 200 personen.

Ook voor vergaderingen, recepties, jubilea, zakenlunches en bedrijfspresentaties kunt U bij ons terecht.

Heeft U vragen of wilt U informatie neem dan telefonisch contact met ons op, want onze zaak is alleen geopend op afspraak.

Roermondseweg 100, 6085 NB Horn, Tel. 0475 - 582670.

www.partyhoevedegeer.nl

4. BS De Sleye

Datum:

Coördinator: Mien en Elly

5. Familie Doe Dag

Datum: 23 juni van 13.00 uur tot 16.00 uur

Locatie: BC Leudal

Coördinator: Elly

6. Maatschappelijke stage

Datum: gedurende het loopjaar

Contactpersoon: Elly

7. Jeugdtochten

Coördinator: Elly

Data: 26 mei, 9 juni, 3 november

Tochten voor Jong Nederland / scouting: op afspraak

8. Bezoek jeugdcommissie en jeugdgidsen aan Hagerhof

Datum: maart / april

Coördinatie: Ellen Peulen

9. Reserveprojecten

* Schooltuin idee door ontwikkelen indien financiële middelen aanwezig zijn

* Wonder Web

* Scharrelkids

* Samen De Natuur In

* Sarah

* Cursus jeugdgids (indien nodig)

* Kinderdagverblijven

WINNAAR GROENE CAMERA TROFEE 2012

door Marjan Straver.

Voor de tweede keer is dit jaar tijdens de ALV de Groene Camera Trofee uitgereikt. Met pijn in het hart leverde Hermien Hendriks, de aller, allereerste winnaar van de Groene Camera Trofee in 2011, de mooie trofee in.

Voorafgaande aan de ALV waren er door de fotomaster vijf natuurfoto's en vijf typische IVN foto's geselecteerd uit de ingezonden foto's. Voor het aanwijzen van de winnende foto waren de aanwezigen van de ALV nodig. Zij mochten heen en weer rennen met groene, gele en rode stickers. En wat bleek, een nek aan nek race tussen twee foto's. Ik geloof zelfs dat het maar één stickertje scheelde!

Uiteindelijk ging voor de tweede keer de eer naar Hermien. Wat was zij gelukkig dat zij het prachtige beeldje, gemaakt door Huub Mintjens, weer mee kon nemen naar huis. Hermien, proficiat!!

Ook in 2013 kunnen er weer foto's ingezonden worden naar onze fotomaster (fotomaster@ivnroernond.nl). Het bestuur heeft namelijk besloten om dit schitterend initiatief jaarlijks terug te laten keren. De maker beste foto van het jaar krijgt één jaar lang de trofee mee naar huis. Natuurfoto's en typische IVN foto's, genomen tijdens de uitvoering van onze activiteiten kunnen meedingen naar de Groene Camera Trofee.

Advies: doe mee aan deze fotowedstrijd van en voor IVN'ers. Wie weet mag jij volgend jaar de trotse bezitter zijn van deze trofee!

DE WINNAAR AAN HET WOORD

door Hermien Hendriks.

Deze foto is genomen tijdens een vogelexcursie in de Groote Peel in Ospel. Het is begin april 2012. We genieten van de vogels die zijn teruggekeerd uit hun overwinteringsgebieden, zoals de blauwborst en de roodborsttapuit.

Op dit vroege tijdstip is het nog erg koud. Er ligt rijp op de planken van de vlinder. Omdat ik nog even bij de peelboerderij ben gaan kijken of de bosuil in de Taxus zit, arriveer ik wat later dan de anderen bij het platform.

Ik ben echter precies op tijd om deze compositie vast te leggen. De vogelaars proberen de verschillende watervogels op naam te brengen en de zon probeert de ochtendmist boven het water te verdrijven.

Meerbaansblaak De Groote Peel

Bericht van de redactie

door Laur Lennards

Beste lezers,

Voor u het lentenummer van Het Schrijvertje. Weer goed gevuld met handige informatie en aantrekkelijke verhalen. Het is voor ons als redactie bijzonder prettig te merken dat de kopij rijkelijk binnenstroomt. Op deze plek wil de redactie dan ook alle schrijvers bedanken voor de vele verhalen en kundige artikelen over de meest verschillende onderwerpen die werden ingezonden.

Zoals we u al in het laatste Schrijvertje hebben gemeld, is er een en ander veranderd. Zo is het mail-adres hetschrijvertje@ivnroermond.nl geactiveerd. Op dit adres komt alle kopij voor Het Schrijvertje binnen en is meteen toegankelijk voor alle redactieleden. Hier stuurt u alles naar toe wat de redactie zou kunnen interesseren.

Verder is de redactie bestaande uit Freek Kohl, Frank Heinen, Leon Goossens en ondergetekende aangevuld met Frans Hendriks. Hij zal de coördinerende taak van Freek overnemen.

Bij het opmaken van het laatste Schrijvertje is gebleken hoe uitstekend de nieuwe aanpak heeft gewerkt. We hadden meer dan genoeg kopij met als gevolg dat we enkele schrijvers moesten vragen of we hun inzending naar het volgende Schrijvertje mochten overhevelen.

Het Schrijvertje is nog steeds de moeite waard en een prachtig medium om je kennis en kunde en vooral je plannen naar de vereniging te ventileren. De redactie zal steeds alle moeite doen om de kwaliteit van ons blad zo hoog mogelijk te houden en daarbij voorstellen tot aanpassing en verbetering zeer serieus nemen.

Mogelijk dat u de toelichting op de activiteiten zult missen. Dit wordt vanaf nu gepubliceerd op onze vernieuwde website. De gidsen die dat willen kunnen natuurlijk toch nog hun toelichting in Het Schrijvertje kwijt. Denk eraan om dit dan tijdig aan te leveren.

De volgende uiterste inleverdatum voor het zomernummer zal zijn 19 mei 2013.

Wij wensen iedereen een mooie lente met veel natuurbeleving.

Laakerweerd en omgeving

door Leo Koster.

Op 4 januari 2013 rijd ik naar De Laak, ik wil de Dilkensplas en de Teggerse Plas weer eens bezoeken. Zowel met de planten- als de vogelwerkgroep van het IVN Roermond heb ik deze gebieden al wel eens bezocht, maar dat is toch al diverse jaren geleden. En nu, gelet op het hoge waterpeil van de Maas, wil ik eens zien of dat ook gevolgen heeft voor deze twee plassen. Het is iets heilig, er valt lichte motregen en de temperatuur bedraagt 12°C. Vlak voor de camping Maasterp rijd ik rechts een slecht pad in, links zie ik op diverse plekken in het water verse knaagsporen van de bever. Mijn auto parkeer ik op het eind van dit modderige pad. Via een klaphekje betreed ik het gebied, rechts van me ligt de snelstromende Maas. De Maas is al weer aan het zakken en uiteraard blijft er vuil op de oever achter. Mijn plan is om via de Maasdijk richting de achterzijde van de Maasterp te wandelen. Terug probeer ik dichters langs de Dilkensplas te struinen. In 1992 is hier gestart met natuurontwikkeling. De Maasdijk is goed te bewandelen, maar links van mij is het gebied geweldig ruig. Hier heb ik al eens de kleine kaardenbol gezien. Vanuit de Maas, kan ook andersom zijn, loopt een duidelijke wissel van de bever richting Dilkensplas. Zichtbare pootafdrukken herken ik in deze opgang. Iets verder staat een eenzame maar complete gietijzeren grenspaal voorzien van het nummer 123. Op Belgisch gebied dient ook zo'n grenspaal te staan met hetzelfde nummer, doch deze paal kan ik niet traceren. Rond 1843 kruiste hier een voetveer de Maas tegenover Cabaret de l'Alouette, nu bevindt zich op Belgisch gebied nog steeds een herberg met de naam Leeuwerik. Links zie ik een hoge bult langs de Dilkensplas, een prachtige locatie voor de ijsvogel om het nest in uit te graven. Vrij dikke wilgen staan hier langs de Maasdijk. Rechts stroomt vanuit België water de Maas in. Links in het water een vers afgeknaagde es. Waar geknaagd wordt vallen spaanders, dus hier ook, maar deze zijn al door het kabbelende water op de kant gedreven. Aan de overkant van de Grensmaas enorme plassen, wat hebben ze hier gigantisch veel grind, zand en misschien ook klei gewonnen. De Maasdijk stopt hier, dus moet ik terug. Ik loop even de dijk af en wandel langs fraaie en vakkundig geknotte knotwilgen. Helaas slaag ik er niet in om een steenuiltje waar te nemen. De Dilkensplas heeft, c.q. had, een maximale diepte van 25 meter en een deel is ingericht als dagstrand met ligweide. Verder zijn er geasfalteerde wegen en parkeerplaatsen aangelegd en werden er boomgroepen aangeplant. Van de wegen en de parkeerplekken is niets meer terug te vinden of je zult een dikke laag modder moeten verwijderen, want in de loop der tijden is deze plek geregeld overstroomd en heeft de Maas hier heel wat zand afgezet. Vandaar dat de diepte van deze plas flink is afgenomen. Gelukkig wordt op de Dilkensplas geen recreatievaart uitgevoerd. Ik klim weer de Maasdijk op en wandel weer terug zoals ik gekomen ben. Rechts heel veel knaagsporen van de bever.

Ik wandel richting hoge bult en volg paadjes die de grote grazers ook lopen. Geen ijsvogel, maar als ik bijna bij de bult kom zie ik het al, een schitterende takkenburcht van de bever. En dan plotseling een flinke plons en een grote waterverplaatsing. Ik heb een bever gestoord, te zien kreeg ik hem/haar helaas niet. Een duidelijke wissel van de bever links van deze burcht, ook een hoopje dode bladeren ligt op deze burcht. Ik wandel voorzichtig een stukje de bult op en zie nog enkele takkenburchten. Als ik de bult afdaal hoor ik weer duidelijk geplons, ik blijf stokstijf staan achter enkele takken. Onder me weer een takkenburcht en dan zie ik ze: twee bevers. Ik heb het idee dat ze niet goed kunnen zien maar des te beter kunnen ruiken. Eén bever nadert me op een 6 meter, nog nooit een bever van zo dichtbij waargenomen. De neus van dit fantastische beest gaat duidelijk op en neer. De andere lijkt iets kleiner en houdt zich even op tussen enkele in het water liggende takken. De andere zwemt op zijn gemak naar de ondergrondse ingang van de burcht en verdwijnt daarin. Van links krijg ik ook nog onbekende geluiden te horen, toch niet de geluiden die jonge bevers maken? Vol ongeloof en verbijstering vervolg ik mijn weg. Overal is hier aan bomen geknaagd en overal liggen takken van diverse diktes, zowel op het water als aan de kant. Langs de bosrand staan diverse hazelaars, één wat verder in bloei dan de ander. Ik loop naar die naakt-bloeier, want voordat er bladeren zijn bloeit hij al. Deze hazelaar bezit volop groengele katjes, de mannelijke bloemen. Deze zijn al vrij ver uitgelopen en jawel; op heel veel lichtgroene bolletjes zie ik de prachtige dieprode stijlen met stempels, de vrouwelijke bloempjes.

Heel veel grauwe ganzen, maar ook Nijlganzen, gaan vanaf de Dilkensplas op de vlucht. Ik wandel langs mijn auto en parallel aan de Maas. Aalscholvers duiken geregeld onder en komen dan met enige moeite los van het water. Op een maïsakker een hele grote groep kolganzen en een groepje van 12 kramsvogels. Rechts ligt de Teggerse Plas met heel veel watervogels; slobenden, krakeenden, wilde eenden, futen, meerkoeten en tafeleenden. Nadat ik door een klaphekje ben gegaan ga ik naar links en in de buurt van een soort verrijdbare hoogzit stap ik over een prikkeldraad. Dit is het domein geweest van het voormalige kasteel Walborgh dat in 1632 werd gebouwd en genoemd werd naar de vrouw van graaf Herman Frederik van Berg, Heer van Stevensweert, Josina Walborgis, gravin van Löwenstein Rochefort Wertheim. Ik loop tegen het geasfalteerde pad aan dat gebruikt wordt om bij het voet- en fietsveer te komen, een verbinding tussen Laak en Kinrooi (B). Hier op Belgisch gebied ligt ook de witkleurige taverne 'De Spaenjerd' met tegen de gevel het jaartal 1946. Aan de linkerzijde van dit Maashotel stroomt met veel kracht uit een rechte, betonnen bak, Lossing geheten, water de Maas in. Aan de andere kant van de wei eten bruinkleurige koeien hooi. Maar ik blijf in Limburg, stap weer over prikkeldraad en volg dan even een modderig en smal veepad naar beneden. Links zie ik dan een restant van de ijskelder van het voormalige kasteel Walborgh. De ingang is geblokkeerd door een hekwerk. Kleine reparaties zijn uitgevoerd, maar dat stelt niet veel voor. Het ligt in de bedoeling hier een uitkijktoren op te bouwen en de contouren van de gebouwen van het voormalige kasteel zichtbaar te maken. Via een groen strookje tussen twee percelen wandel ik richting een geasfalteerd pad. Rechts op een braak liggende akker restanten van een knobbelzwaan, afgebeten vleugels en een bebloede borstkas zijn de stille getuigen. De hier aanwezige hoogspanningskabels zijn deze knobbelzwaan noodlottig geworden. Ik klim over een gegalvaniseerd hek en via een dijk wandel ik richting ander zijde van de Teggerse Plas. De visrechten van deze plas zijn in handen van de hengelsportvereniging De Snoek. Ontzettend veel grauwe ganzen en kolganzen slaan op de vlucht. Ik krijg een koolmees in beeld, even later hoor ik duidelijk 'gehak', maar het is niet de koolmees maar een grote bonte specht die vlak voor me aan de achterkant van een weidepaaltje op zoek is naar wat eetbaars. Doordat ik stil sta, vertrouwt een haas zijn eigen leger niet meer en gaat er inderdaad als een haas vandoor. Links tegen de glooiing van de Laakerweerd staan de galloway's en koniks. Na de ontgrinding begin jaren tachtig werd dit grindgat opgevuld met mijnsteen m.u.v. de Teggerse Plas en de Dilkensplas en weer afgedekt met aarde zodat het weer gebruikt zou kunnen worden als akkerland. Op een dode tak van de zwarte els "bibbert" de gele trilzwam. Bruinkleurige uitgebloeide kaardenbollen steken hoog boven de ruige vegetatie uit. Links ontzettende veel opslag van zwarte elzen, als hier niets aan gedaan wordt is dit binnen enkele jaren een flink bos. Op een maïsakker staan tussen de vele kolganzen ook nog 11 blauwe reigers. Voordat ik bij de auto ben noteer ik nog een zingende roodborst, een grote lijster, gaaien, heggemus, roepende Canadese ganzen en winterkoning.

Een bescheiden lenteaankondiging

Door Pieter Brouwer

Afgelopen herfst ben ik verhuisd van de binnenstad van Roermond naar Maasniel. Ik heb nu voor het eerst een echte tuin, maar die ligt er nog wat mistroostig en kalig bij. Exotische knoppen verraden exotische struiken en een deel van de bodem is bedekt met maagdenpalm. Die maagdenpalm was het eerste dat in mijn tuin bloeide – paarse stervormige bloemen tussen de sneeuw. Ik vrees dat veel van de exotische struiken en planten er deze lente uit gaan. Vooruit, de taxus laat ik wel staan en de uit de kluiten gewassen gouden regen ook – vogels moeten wel wat hebben om in te roesten.

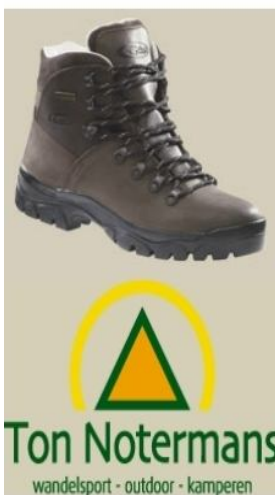
Als u dit leest is het al lente – maar nu ik dit schrijf is het nog februari. De eerste tekenen van lente zijn voor mij de eerste wilde bloemen in mijn nieuwe tuin: een stoer klein kruiskruidje en een petieterig vroegelingetje. Stiekem vind ik die veel leuker dan die paarse maagdenpalm. Dat vroegeling niet alleen voor mij dé aankondiger van de lente is, blijkt uit de Engelse en Duitse naam: respectievelijk ‘spring draba’ (Draba is het geslacht) en ‘Frühlings-Hungerblümchen’.

Toen ik in de herfst verhuisde heb ik wel wat onkruid gewied: een massa uitgebloeide Canadese fijnstraal, giftige zwarte nachtschade en alomtegenwoordige zandraket. Die mogen er van mij best weer komen, maar niet zo massaal als eerst.

Verder is de tuin nog een grote verrassing – gedurende de lente zullen de planten zich showen als in een van die talentenjachten op tv, en dan ga ik ze wegstemmen of mogen ze door naar de finale. Dingen waar de jury op let: inheemsheid, insectenlokkerigheid, schoonheid, en door-het-jaar-heen-altijd-watterigheid.

“Buiten!” roept mijn tweejarig zoontje steeds, en dan gaan we naar buiten om te rennen of om te loopfietsen – goed ingepakt nog in jas, sjaal en muts. Wat zou hij van de zandbak vinden die ik nog ga aanleggen? En van de straks bloeiende tuin? En van de tuinbodem? Zou hij net als ik vroeger de halve dag gehurkt naar het bodemgrut kijken en graaien: pissebedden, duizendpoten, miljoenpoten, minislakjes, minikevertjes, verroeste schroefjes, mijten, spinnetjes, vermolmd takjes, grasjes... en natuurlijk dat wonderlijke witte iniminibloemetje dat elke lente weer tevoorschijn komt.

LOWA-MEINDL-HANWAG-RAICHLE-GRISPORT

Ruim assortiment wandelschoenen
sokken en sandalen
Topmerken voor lage prijzen

DR. PHILIPSLAAN 25B 6042 CT ROERMOND 04750-420610 www.tonnotermans.nl

Jaarverslag 2012 van Natuurclub “De Speurneuzen”

door Henk Smit

Info: Het IVN Roermond e.o. heeft (in navolging van Oisterwijk) een natuurclub in het leven geroepen met het doel om mensen met een verstandelijke beperking ook volop te laten genieten van alles wat de natuur te bieden heeft. De club draait sinds 2007 en draagt de naam “de Speurneuzen”. “eisen”: minimumleeftijd 18 jr, IVN-lid worden en “iets hebben” met de natuur.

Gewerkt wordt met een team natuurgidsen –IVN leden- die een aanvullende training hebben gehad om deze doelgroep goed te kunnen begrijpen en begeleiden. Dit team wordt gevormd door Carla Hendriks, Helmich Harberink, Veronique en Hans Mouw, Ria Schreurs en Henk Smit. Wilmy Koch moest door persoonlijke omstandigheden afhaken.

Per keer gaan twee begeleiders met de groep op pad.

Wij komen 8 keer per jaar bij elkaar op de tweede zaterdag van de maand, m.u.v. juli / augustus (zomervakantie) en december / januari (winterstop).

Plaats van samenkomst: “Bosbrasserie IJgenweis” bij het Buitencentrum van Staatsbosbeheer, “de Meinweg”, Meinweg 2 te Herkenbosch..

Rond 14.- uur is iedereen aanwezig en vanaf 16.- uur gaat iedereen weer z'n eigen weg.

De club telt op dit moment nog steeds 7 mannelijke leden. Met de regiotaxi komen er twee uit Swalmen en 1 uit Roermond. 2 komen met de fiets uit Sint Odiënberg en 2 met bus-trein-bus uit Sittard. De man uit Roermond moet zich wegens een beenprothese met een rollator verplaatsen. De hele groep houdt daar rekening mee. De onderlinge verstandhouding is prima. Ze hebben wat voor elkaar over. De jongste is 28 jaar en de oudste -de man met de rollator- 76.

Kort Verslag: 2012 was in alle opzichten weer een goed jaar.

Nu hadden we als jaarthema "Wilde Zwijnen".

Iedere samenkomst werd een ander aspect van deze prachtige dieren behandeld: o.a. soorten, gedrag, voortplanting, sporen, voedsel.

In september zou een film over de Wilde Zwijnen gedraaid worden. Dit ging helaas niet door, omdat wegens verbouwing binnen het Buitencentrum geen ruimte beschikbaar was.

Wij hebben met de mannen afgesproken dat we het in 2013 weer proberen.

Tijdens één van onze wandelingen, in een pauze aan een pick-nick tafel werd ook dit jaar door de mannen, op een A-4tje, weer een mooi schilderij gemaakt. De verf voor die kunstwerken werd geleverd door bloemen en grassen, die overal om ons heen stonden.

In oktober was onze nieuwe voorzitter Marjan ook van de partij. De regen hield op toen we naar buiten gingen en de zon kwam voorzichtig kijken. Toen we rond kwart voor vier weer naar binnen gingen verdween de zon en begon het weer te regenen. Tijdens deze wandeling heeft ook Marjan, net als de hele groep, genoten van de prachtige herfstkleuren en de diverse soorten paddenstoelen in het bos. Ook nu weer kwamen alle zintuigen aan bod.

Tijdens de laatste bijeenkomst gaven de mannen aan nu al weer uit te kijken naar 2013.

Dan zullen wij, op verzoek van de groep, als thema "Reeën" proberen aan te houden.

Ons motto is: Weer of geen weer; we gaan altijd naar buiten.

De weergoden waren ons ook dit jaar weer zeer welgevallig !

Meer weten, vragen of opmerkingen ?

t: 0475581782 of 0615410425

e: henkendorien@home.nl

Met groene groeten, namens de hele club.

Wij zijn benieuwd wat 2013 ons gaat bieden ?! Bezuinigingen: Regiotaxi-bus-trein !

WERKDAGEN IN DE DRIESTRUIK (maart en april 2013)

De werkdagen in De Driestruik beginnen om 9.00 uur bij de 'verzinkte poort' aan de Driestruikweg.

De werkzaamheden stoppen uiterlijk om 13.00 uur.

Zondag 03 maart : Heide open maken

Zaterdag 16 maart : NL Doet, heide open maken

Zondag 14 april : Wandeling voor het opruimen van zwerfvuil

Contactpersonen:

Wouter Jansen (NHG in Limburg), 0475 – 326798

Anja van Halbeek (IVN Roermond), 06 – 10368867

Zie ook: www.driestruik.nl

IVN - afdeling Roermond e.o.

www.ivnroermond.nl

Contactadressen werkgroepen en commissies:

Planten (regio Oost):

Dhr. Paul Bergs
Molenweg 51
6049 GB Herten
tel. (0475) 33 06 43

Planten (regio Oost/West)

Mevr. Hermien Hendrikx
tel.(0475) 59 43 40

Natuurclub De Speurneuzen:

Dhr. H. Smit
Kloppe-ven 20
6085 DN Horn
tel. (0475) 58 17 82

Programmacommissie:

Dhr. René Horsten
Vlasrootsingel 3
6093 JX Heythuysen
tel. (0475) 49 57 86
rene.horsten@ivnroermond.nl

Denktank Driestruik:

Mevr. Anja van Halbeek (IVN)
tel.0610368867
Dhr. Wouter Jansen (NHG)
tel. (0475) 32 67 89
www.driestruik.nl

Fotowedstrijd

De Groene Camera:

Foto's mailen naar:
fotomaster@ivnroermond.nl

Planten (regio West):

Dhr. H. Senden
Apollolaan 11
6088 BT Roggel
tel. (0475) 49 19 87

Vogels:

Dhr. J. Roemen
Bovenste Eind 40a
6101 ER Echt
tel. (0475) 48 36 88

Commissie jeugdeducatie:

Mevr. Elly Hawinkels
Stationsweg 26
6075 CC Herkenbosch
tel. (0475) 53 53 02

PR- Commissie:

Dhr. Léon de Haas
Elmpteweg 20
6042 KL Roermond
tel. (0475) 35 04 21
leon.de.haas@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje:

Kopij sturen naar:
hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Drukwerk

HET SCHRUIVERTJE - 23e JAARGANG - NUMMER 2 - LENTE 2013.
UITGAVE: IVN-ROERMOND.
RETOURADRES: BEATRIXLAAN 18, 6051NA MAASBRACHT.

Energiebesparen?

www.KIERKELS.nl

Kierkels Tegels & Vloeren, Walk 11b, Heythuysen, tel. 0475-491 400